

Síðsøga

Óli Jacobsen

Krígssiglingin 5. partur

SVERRI RASMUSSEN: FÓRU SUM DEYÐSIGLARAR TIL ABERDEEN

Sverri Rasmussen, Sverri hjá Skála Palla, var ein óførur frásøgumaður. Hann var ein teirra, sum sigldu undir krígunum, og hann upplivdi eisini eitt sindur av hvørjum

Sverri var ættaður av Skála. Mamman var Rakul, ættað av Skælingi. Pápin var Palli Rasmussen, vanligi nevndur Skála Palli. Sverri fór ungur í læru á skipasmiðjuni á Skála. Men seinni fór hann til skips. Fyrst fór hann við Isabellu, har svágur hansara var skipari. Seinni fór hann við Normanner.

Henda søgan er tó um, tá ið hann sigldi undir krígunum. Hetta var tann mest vanligi siglingin til Íslands at keypa fisk, síðan til Aberdeen at landa. Sverri upplivdi kanska meira enn nógvir men slapp kortini væl frá tí.

Tað, sum Sverri hevði at greiða frá, er tí eisini eitt virðismikið iskoyti til søguna um ta føroysku krígssiglingina.

Sverri: Fór við Grýluni

Eg fór í 1940 við Jóan Jakku Durhuus, sváginum, til Grønland við "Albert", vanligi nevnd Grýlan, tí hon skuldi vera eitt ljótt skip.

So kemur kríggið, og nú skuldi riggað um til sigling við ísfiski til Bretlands. Tað var Balslev & Co, sum leigaði skipið. Vit fóru upp til Íslands at keypa fisk. Vit fóru síðst í oktober upp til Vestmannaoyggjarnar at keypa ís. Tað var trot á ísi í Føroyum, so galið var tað. Tað vóru onkur ísvirki, men hetta munaði so lítið til øll skipini, sum nú fóru at ísa fiskin. Roynt var eisini at bróta ís av frystum vøtnum. Hetta gjørdi eitt sindur av mun men kortini ikki nóg mikið.

Í Vestmannaoyggjunum fingur vit at vita, at vit skuldu á Norðfjørðin á Eysturlandinum at taka fisk. Nú var komið út í november mánað. Tá vit komu hagar, flentu teir at okkum. Teir gjørdur tá nevnliga klárt til várfiskiskapin. Tí var einki gjørt við nakran fiskiskap tá.

Boð komu so um at fara upp á Hunaflóðan á Norðlandinum, har fiskur skuldi vera at fáa. Tá vit so skuldu fara at hiva inn - tað var so djúpt á Norðfjørðinum - fingur vit ikki akkerið upp aftur. Har lógu vit. Men tað sum bjargaði okkum var, at "Normanner" var har eisini. Niclas Hovgaard í Porkeri var skipari. Hann gjørdist seinni kendur sum maðurin, ið lærði norð-

Sverri og konan Solveig

menn at fiska við trolu.

Niclas skipaði fyri at Normanner skuldi hála akkerið hjá okkum inn, tí teir høvdu ein so góðan deksmotor. So lá leiðin upp á Norðlandið. Eg hugsaði við mær sjálvum, at eg hevði hoyrt um Norðlandið um veturin. Landnyrðingur var, og høgætt var ikki gamansleikur á hesum leiðum. Tá vit komu norður um Langanes, var

hann landnyrðingur við øgiligum kavaroki. Ikki høvdu vit so frætt sum eitt stýrhús at standa í. Vit stóðu á berum dekki í kavaroki. So sigur skiparin við meg: "Legg eitt sindur longur til bakborð". Ja, hugsaði eg, tað mundi vera best at vera nærri landi, skuldi hann brent á, sum man ofta hoyrir um landnyrðingina á hesum leiðum. Um hetta hendi kundi farast inn á ein

fjørð. Vit lögdu so eina hálva ætt vesturyvir. So við eitt vekk nú stillar hann av um náttina. Tað varð svart stilli, og so kláraði í. Tað er tann flottasta náttin, eg havi upplivað í mínum lívi, tá alt norðlýsið kom.

Vit fóru so vestur eftir. Vit skuldu upp á Hunaflóðan at taka fisk, á Steingrimsfjørðinum. Hetta var ein deiligur fjørður at liggja á. Men her var heldur eingin fiskur at fáa. Tá ið vit so høvdu lagið her einar tvær vikur, fáa vit at vita, at vit skuldu upp á Bjarnafjørðin nakað eystari. Tá vóru teir farnir at rógva út har. So fara vit at sigla tann vegin og byrja at taka fisk um kvøldið, tá bátarnir komu inn at landa. Vit vaskaðu fiskin og fingur hann niður í lastina, har hann var ísaður. Skjótt var fult skip. So avstað aftur á marknað, og tað var finasta veður, sum vit sigldu eysturyvir.

Ein sjógvur

Nú var komið út í desember og tað fer at nærkast jólum. Kósín var sett til Aberdeen, har vit skuldu landa. Tá vit komu suður um Langanes, var hann landsynningur, og vindurin var beint ímóti. Vit fóru so tótlandi suðureftir. Og nú stókkur hann vestur um av útsynningi við stormi, eitt ordiligt ódnarveður. Vit mistu fokkuna beinanvegin av sjógvi. Erik á Berjarheygnum á Skála var bestimaður, og eg stóð bundin til róðrið. Og so sigur Erik við meg, at nú síggja vit ein so øgiliga stóran sjógv, og hann rópar: "Kom upp í vindin við henni". Eg sigi, at eg komi ikki nærri. Hann sigur, at tú skalt koma, inn til seglini fara at blaktra. Tað dámdi mær øgiliga illa. Eg helt, at vit fóru nóg ov beint upp í hendan stóra sjógvinn.

Men soleiðis vildi hann hava tað. Og so breyt beint í gronina á henni. Eg gloymi tað ikki, brakið og knakið av henni, sum tað ljóðaði har frammi. Bestimaðurin loypur so fram beinanvegin. Og tað vísti seg, at tað var ikki so frægt sum ein rútur brotin í skeiðtettinum í lugarinum. Eg skilji ikki, hvar hetta brakið kom frá, tí tað ljóðaði, sum at alt fór í knús har frammi. Vit lógu ein tíma afturat og andøvdu. Eg fekk so